

Pregó infantil de la Festa de la Misteriosa Llum 2014

“**Viu la Llum**” és un projecte telemàtic cooperatiu de petit format, iniciat el 2013 —essent Administradors l’entitat **Òmnium Bages**— per treballar la Festa de la Llum de Manresa amb l’alumnat d’Educació Infantil i Primària de les escoles de la ciutat i rodalies.

Aquest projecte —actiu de gener a març— pretén potenciar l’intercanvi de treballs mitjançant les tecnologies de la comunicació, per conèixer i compartir coneixements de l’època, fets, personatges, símbols i valors que envolten la tradició de la festa manresana.

Creat per l’**Equip LaceNet**, associació de professionals de l’ensenyament de la comarca del Bages que, des de l’any 1995 —interessats en l’ús educatiu de la telemàtica i el treball cooperatiu entre mestres i alumnes— ofereix projectes telemàtics als centres educatius. La seva adreça és: <http://lacenet.org/viulallum/>

Responsables del projecte: Josep Guzman, mestre de l’Escola Montserrat de Sant Salvador de Guardiola, i Palmira Santamaria, assessora de llengua, interculturalitat i cohesió social (LIC) dels Serveis Educatius de la Generalitat de Catalunya, ambdós, membres de l’Equip LaceNet.

Il·lustracions: Clara Oliveras Peig

Representants d’Òmnium Bages: Llorenç Planes i Jordi Estrada

Col·lecció “Pregons institucionals”
Número 32, febrer de 2014

Edita: Ajuntament de Manresa

Impressió i maquetació: Inom SA

Agraïments: Associació La Misteriosa Llum

Dipòsit legal: B-31.779-1991

El pregó

Pregó infantil de la Festa de la Misteriosa Llum a càrrec dels alumnes de 6è de primària de les escoles Sant Ignasi, Ítaca i Mare de Déu del Pilar de Manresa.
14 de febrer de 2014

Il·lustríssim Sr. Alcalde, Excel·lentíssima Corporació Municipal, Digníssimes Autoritats, Presidenta de l'Associació de la Misteriosa Llum, Presidenta de l'Associació Cuineres del Bages, Representants de les Comunitats Educatives de les escoles Sant Ignasi, Ítaca i Mare de Déu del Pilar, senyores i senyors, nens i nenes.

A punt de començar la celebració de la Festa de la Misteriosa Llum 2014, estem molt contents perquè se'ns ha encomanat la tasca de fer el pregó infantil, i com que sabem que enguany l'Associació Cuineres del Bages hi aportarà el seu esforç, tot organitzant un sopar solidari amb les necessitats més precises de molts manresans, hem pensat de recolzar aquesta acció solidària i presentar-vos aquest pregó com si fos la preparació d'un gran menú, per així poder compartir amb l'esmentada Associació, l'honor que se'ns ha fet de ser els pregoners d'aquesta simbòlica festa.

Així podríem dir que...

... els INGREDIENTS d'aquest menú serien "EL CONTEXT HISTÒRIC" que envolta la nostra Misteriosa Llum,

... les CUINERES i els CUINERS serien "ELS CIUTADANS i LA VIDA DE LA POBLACIÓ"

... i EL CONTINGUT DEL MENÚ serien "ELS PROPIS FETS DE LA MISTERIOSA LLUM".

Us preguem ho accepteu des d'un punt de vista alegre i divertit, i ens perdoneu per aquesta petita trapelleria.

I, passem a la història.

INGREDIENTS: “CONTEXT HISTÒRIC”

- . Estem al s. XIV
- . Diversos reis concedeixen privilegis a la ciutat: Jaume II, Alfons III, Pere III.
- . Consten en el *Llibre Verd* de l'Arxiu Històric.

COR- El llibre verd és un llibre manuscrit, està enquadernat amb unes tapes de vellut de color verd. El formen 325 fulls de pergami. La primera pàgina està decorada amb uns escuts de Catalunya i de Manresa.

És una col·lecció de privilegis, de documents reials.

I arriba l'any 1333 – Any de sequera i molta fam.

COR- “Hi ha a Manresa una secada que té tres anys de durada”
“Tot fugint de la pobresa molts abandonen Manresa”.
“Com que aigua no ve del cel, hi ha consell a Sant Miquel”.

Es va a Montserrat a implorar remei per a tants mals.

El mes d'abril de 1339 es fa l'elecció dels nous consellers, que van ser els que van tenir la idea de la Sèquia i en van ser també els iniciadors.

COR- Jaume d'Arters, Bertran de Castellbell, Bernat de Sallent, Pere Vilella, Jaume Amergós i Berenguer Canet.

El mestre d'obres que va projectar la Sèquia va ser el barceloní Guillem Catà.

COR- Guillem Catà

Els Consellers van determinar construir la Sèquia que havia de canalitzar l'aigua de Balsareny i fer-la passar per Sallent fins arribar a Manresa.

El 23 d'agost de 1339 Pere III concedeix el privilegi de la seva construcció.

I entrem una mica al misteri.

COR- No! Falta un element important.

Un element?...

Sí, sí que és veritat, falta el bisbe, falta el poder feudal de l'església.

COR- El bisbe Galceran Sacosta, senyor de Sallent, no va voler deixar construir la Sèquia.

I com a últim, ens referirem a un ingredient que forma part de la història i també del misteri.

És el document on el notari Pere de Bellsolà recull el testimoni de diverses persones que expliquen uns fets que podem considerar misteriosos.

COR- Ciutadans! passeu a l'acció i prepareu aquest menú!!!

Les CUINERES i els CUINERS: “ELS CIUTADANS i LA VIDA DE LA POBLACIÓ”

Nen 1- Mireu ... allà! Hem arribat! Aquella és la muralla que envolta la ciutat de Manresa.

Nen(a) 2- Ja és massa tard, és fosc, potser haurem de passar la nit fora, fins que demà la tornin a obrir.

Nen(a) 3- I perquè la tanquen?

Nen 1- Per evitar possibles invasions, però em va dir el meu cosí que una de les portes la tanquen més tard. A veure si veiem el vigilant!

Narrador 1 (Nen 4)- La muralla era la màxima protecció que tenia la ciutat de Manresa. Era de pedra tenia 8 portes per on entraven i sortien mercaders i la gent que hi vivia. Quan es feia fosc, tancaven totes les portes, menys una que la tancaven més tard. Hi havia un vigilant. També era on penjaven els assassins o els lladres perquè la gent veiés que hi havia lleis.

Narrador 2 (Nen 5)- Els carrers eren estrets i corbats, de fang i de pedra, així era més fàcil protegir-se dels possibles enemics en cas d'invasió, però també eren molt útils per amagar-se.

Nen 6- Corre Manel, corre! ens amaguem a la tercera cantonada!

Nen 7- Als lladregots! als lladregots! que m'han agafat dues pomes! .

Narrador 1- Les cases també eren estretes. Les cases dels artesans tenien 3 pisos: planta baixa per la botiga, a la segona hi vivia la família i a la tercera hi vivien els aprenents. Les cases dels camperols normalment eren més senzilles. Totes les cases tenien una habitació, i no tenien lavabo.

Nen 8- Hola! Venia a buscar-te per si em pots ajudar ben d'hora demà, és per tallar uns quants troncs d'arbres per fer les bigues de la casa que em vull fer.

Nen 9- Demà no pot ser! Estarem tot el dia veient com podem resoldre el tema dels camps. No sembla haver-hi solució. La idea de la construcció de la Sèquia és molt bona, però el bisbe no dona permís.

Nen 10- He sentit que necessites ajut! Necessito menjar per la meva família. He perdut tota la collita, només em queda l'aigua del pou i un grapat de fruits secs.

Nen 11- D'acord! si m'ajudes et dono a canvi, 2 Kg de blat i un grapat de naps.

Nen 12- Ep! Sento que demanes ajut a canvi de menjar, jo et puc oferir carretades de pedres.

Nen 8- D'acord! Demà al matí sota la porta principal de la muralla, allà sobre la roca.

Narrador 2 (Nen 5)- La sequera tenia conseqüències molt greus per tota la vida del camp, que era molta. Les cases tenien aigua als pous, però només per beure i per algun animal, no pels camps. Començava una època de molta fam.

A aquesta falta de menjar, també es va afegir que hi havia moltes malalties, que eren molt contagioses. Va morir molta gent, pocs arribaven als 40 anys, però els que més morien per la falta de remeis, eren els nens petits.

Nen 13- Avui hem enterrat l'aprenent del ferrer, hem d'estar alerta.

Nen 14- Ahir el fill del moliner!

Nen 13- A mi em preocupa l'aprenent. M'ha dit el mercader que a 5 dies de camí està morint molta gent per una malaltia que sembla porten els gats.

Nen 14- N'he sentit a parlar! Els surten taques negres a la pell i no hi ha remei.

Nen 15- El fill del carboner diu que el seu pare està malalt amb unes taques!

Narrador 1 (Nen 4)- La situació a Manresa era molt greu. A una gran sequera que afectava els camps i les collites, hi havia les malalties que s'anaven estenent. La malaltia més greu va ser la pesta negra. Primer es pensaven que era per culpa dels gats i van matar tots els que podien, però després van veure que eren les rates de claveguera qui contagiava aquesta malaltia tan greu, com que havien matat tots els gats, el problema es va fer molt més gran.

La majoria dels manresans eren camperols, alguns pares que volien que el seu fill aprengué un ofici els portaven a casa de qui en sabia perquè els ensenyés l'ofici. Es quedaven 4 anys a canvi de menjar i dormir.

Nen 16- Et podria portar el meu fill per aprendre l'ofici de forner?

Nen 17- Pare! però si jo el que vull és ser fuster!

Nen 18- Ho sento! l'aprenent que tinc encara li queda 1 any.

Nen 16- Pensa-ho bé!. El teu fill té 7 anys, d'aquí 3 anys et prometo parlar amb el meu cosí, el ferrer.

Nen 18- Ai! amic, és una bona idea! Perquè som massa forners, en canvi hi ha pocs ferreters al gremi.

Narrador 2 (Nen 5)- Els nois que tenien més sort, aprenien un ofici, les noies als 13 o 14 anys es casaven, i la seva feina era ajudar en el camp, cuidar dels fills de la casa i del seu marit.

Nen 19- Cada vegada hi ha menys menjar, hauríem de casar la filla.

Nen 20- Però ara tothom té molts problemes per trobar menjar.

Nen 19- Hauríem de trobar algun aprenent.

Nen 21- Però si jo ja sé amb qui em voldré casar!

Nen 20- Tu no decideixes, nosaltres sabem que et convé més.

Narrador 1 (Nen 4)- La vida a Manresa continuava sent molt complicada, des que va començar la sequera per culpa de la falta de pluges. Aquesta falta d'aigua que només afectava les collites, amb les malalties i els pocs remeis, feia que morís molta gent.

Per sort, sempre hi ha gent que pensa, i la bona idea de construir una sèquia que agafés l'aigua del Llobregat per poder regar els camps, malgrat totes les dificultats, entrebancs, però sobretot amb molt d'esforç per la gent que hi va viure en aquella època, va fer que Manresa se'n pogués sortir.

Narrador 2 (Nen 5)- No va ser cap casualitat que agafessin l'aigua del riu Llobregat, perquè si haguessin agafat l'aigua del Cardener, portava més sal per les mines de Cardona i tenien molts més problemes pels desnivells del terreny, estava més a prop, però els hauria costat molt més.

Tampoc va ser una casualitat que en el canvi de bisbe, es trobés més facilitat per solucionar el problema.

Narrador 1 (Nen 4)- Gràcies al pacte de la Concòrdia, definitivament ratificat el 12 de juny de l'any 1346, Guillem Catà, com a arquitecte, i l'esforç i voluntat dels manresans es va poder portar a terme aquesta obra que va permetre l'arribada de l'aigua a la ciutat de Manresa.

Així que la solució va arribar gràcies a aquest pacte i a un fet misteriós que encara perdura al llarg del temps: El fet de la misteriosa llum.

EL CONTINGUT DEL MENÚ: “ELS PROPIS FETS DE LA MISTERIOSA LLUM”

Els cronistes de l'època ens relaten que el 21 de febrer de l'any del Senyor de 1345 un globus lluminós, provinent de la muntanya de Montserrat, entrà per la finestra de la façana principal de l'església del Carme de Manresa. Al mateix temps, les campanes començaren a tocar. (“*ding-dong*”, “*ding-dong*”).

Un cop dins, la llum resplendent se situà sota la volta de l'absis central i es dividí entre tres rajos de llum que es repartiren entre: l'altar major, la capella de la Santíssima Trinitat i la capella de Sant Salvador.

Tot seguit, es tornaren a unir en un de sol i sortí des de l'església i retornà cap a Montserrat.

Aquest fet, provocà que es posés fi a l'excomunió que pesava sobre la ciutat, dictada pel bisbe Galceran Sacosta, i que les obres del canal medieval tiessin endavant, fins que en l'any del Senyor de 1383 els manresans veieren arribar, per fi, la tan preuada aigua.

Quina joia ens fa, pensar que els nostres avantpassats foren capaços de deixar de banda les seves desavinences i unir-se per aconseguir el bé comú!

Aleshores, set segles enrere, van saber entendre que la **unió fa la força**.

Serem nosaltres, també, capaços d'entendre-ho?

Bona Festa de la Llum!!!

Els pregoners

Han elaborat aquest pregó els alumnes de 6è de primària de les escoles Sant Ignasi, Ítaca i Mare de Déu del Pilar.

Goigs de la Misteriosa Llum

A - que - lla Llum res - plen - dent, tan gen - til, tan cla - ra,
pu - ra, la Tri - ni - tat ens fi - gu - ra Mis - te - ri tan ex - cel - lent.
Per l'ai - gua que pas - sa - va per les ter - res del bis - bat,
en gran en - tre - dit es - ta - va a - ques - ta no - ble ciu - tat;
set anys con - ti - nu - a - ment du - rà sem - blant des - ven - tu - ra
fins que ar - ri - bà la cu - ra de mà de l'Om - ni - po - tent.

Versió: Miquel Blanch

*Aquella Llum resplendent,
tan gentil, tan clara i pura,
la Trinitat ens figura
Misteri tan excel·lent.*

I

Per l'aigua que passava
per les terres del Bisbat,
en gran entredit estava
aquesta noble Ciutat;
set anys contínuament
durà semblant desventura
fins que arribà la cura
de mà de l'Omnipotent.

Aquella Llum resplendent,...

II

Poc abans que fou migdia
sent el temps clar i serè,
veren la Llum que venia
per rescat de nostre bé:
de Montserrat certament
partí tan alta ventura
perquè la Verge procura
sempre pel bé de la gent.

Aquella Llum resplendent,...

III

Estant la gent impensada
d'un cas tan singular,
la Llum Santa i delicada
al Carme se'n va entrar;
tots hi anaven corrent,
a ciutat ningú s'atura,
veren la Llum en l'altura
de la clau més preminent.

Aquella Llum resplendent,...

IV

Una part en gran claror
entrà dins la Trinitat,
l'altra a Sant Salvador

de consemblant igualtat;
l'altra sens fer moviment,
en la clau restà segura;
de sobres de gran, dolçura
plorava la demés gent.

Aquella Llum resplendent,...

V

Les campanes repicaven
sens que ningú les tocàs,
els frares a Déu lloaven
per tan estremíssim cas;
aleshores en continent,
la Llum de nostra ventura
isqueu dalt per l'obertura,
restant el poble content.

Aquella Llum resplendent,...

VI

El Bisbe, que visitava
en Sant Ponç prop Santpedor,
el gran entredit alçava,
oïnt el cas amb fervor;
plorant molt amargament
de genolls en terra dura,
diu: jo no vull més rotura
amb mon poble ni ma gent.

Aquella Llum resplendent,....

VII

La distinció que féu
és mirall molt vertader,
tres persones i un sol Déu,
un ser, voler i poder;
Oh encobert ornament!
distinció i juntura!
Oh difícil tancadura!
Oh profundo fonament!

Aquella Llum resplendent,...

